

THE 13 IKARIM

יג עקרי אמונה של הרמב"ם

3 - THE FIRST, SECOND AND THIRD IKARIM

מכון לנדר - חורף תשע"ב

A] The First Ikar: G-d's Existence as a First Cause

1. *The First Principle of Faith* - The existence of the Creator (praised be He!) i.e. that there is an existent Being invested with the highest perfection of existence. He is the cause of the existence of all existent things. In Him they exist and from Him emanates their continued existence. If we could suppose the removal of His existence then the existence of all things would entirely cease and there would not be left any independent existence whatsoever. But if on the other hand we could suppose the removal of all existent things but He, His existence (blessed be He!) would not cease to be, neither would it suffer any diminution. For He (exalted be He!) is self-sufficient, and His existence needs the aid of no existence outside His. Whatsoever is outside Him, the Intelligences (i.e. the angels) and the bodies of the spheres, and things below these, all of them need Him for their existence. This is the first cardinal doctrine of faith, which is indicated by the commandment, "I am the Lord your God"¹

The First Ikar from the Rambam's introduction to Perek Helek²

The essential elements of this Ikar are:-

- G-d exists
- His existence is the most complete and perfect possible level of existence
- He is the Cause of all existence
- All matter in the physical universe and also the spiritual realms depends at all times on his continued existence. Thus, it is inconceivable that God does not exist since, in such a case, all other things would immediately cease to exist
- G-d is not dependent on any other thing. If all other things ceased to exist, He would still exist and His existence would not be lessened or weakened. G-d's existence is thus Essential and not Dependant
- This Ikar is contained in the first of the 10 Commandments - I am Hashem your G-d

2. א יסוד היסודות ועמוד החכמות, לידע שיש שם מצוי ראשון. והוא ממציא כל הנמצא; וכל הנמצאים מן שמים וארץ ומה ביניהם, לא נמצאו אלא מאמתת המצא. ב ואם יעלה על הדעת שהוא אינו מצוי, אין דבר אחר יכול להמצאות. ג ואם יעלה על הדעת שאין כל הנמצאים מלבדו מצויים, הוא לבדו יהיה מצוי ולא יבטל הוא לבטולם: שכל הנמצאים צריכין לו; והוא ברוך הוא אינו צריך להם, ולא לאחד מהם. לפיכך אין אמתתו פאמתת אחד מהם. ד הוא שהנביא אומר "נה' אלהים אמת" (ירמיהו י, י) - הוא לבדו האמת, ואין לאחר אמת פאמתו. והוא שהתורה אומרת "אין עוד, מלבדו" (דברים ד, לה), כלומר אין שם מצוי אמת מלבדו כמותו.

ה המצוי הזה - הוא אלוה העולם, אדון כל הארץ. והוא המנהיג הגלגל בכוח שאין לו קץ ותכלית, בכוח שאין לו הפסק, שהגלגל סובב תמיד, ואי אפשר שישב בלא מסבב; והוא ברוך הוא המסבב אותו, בלא יד ולא גוף. ו וידוע דבר זה מצות עשה, שנאמר "אנכי ה' אלהיך" (שמות כב, דברים ה, ו). וכל המעלה על דעתו שיש שם אלוה אחר, חוץ מזה - עובר בלא תעשה, שנאמר "לא יהיה לך אלהים אחרים, על-פני" (שמות כב, דברים ה, ו); וכפר בעיקר, שזה הוא העיקר הגדול שהכל תלוי בו.

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק א

The Rambam brings this Ikar in his halachic work - the Mishne Torah - and rules that knowledge of this Ikar comprises two Torah mitzvot (a positive and a negative). He repeats the material in the Commentary but adds some important points:-

1. It should be noted that other Rishonim understand this statement in the Chumash very differently. Some do not see it as a mitzvah at all but rather a fundamental prerequisite to all Torah. *Sefer Mitzvot Hagadol (Smag)* understands it as the source for Divine Revelation of Torah. *Sefer Mitzvot Hakatan (Smak)* understands it as the source for Divine Providence. Ibn Ezra explains it in terms of loving and sticking to Hashem - see Rosh Amana Chap 7
2. Translation from 'With Perfect Faith' - Rabbi J. David Bleich, p. 36

- The mitzvah is to *KNOW* this information - he does not use the word 'emuna' - belief
- Hashem is the only thing which is Emet (how will we translate that - see below). This is the meaning of the verse in the Torah אין עוד מלבדו
- Hashem is Omnipotent
- He brings the philosophical statement that every result must ultimately be traced to a First Cause

Note: The First Ikar DOES not posit G-d as a TEMPORAL cause, but rather as an ONTOLOGICAL cause. This means that it does not propose that G-d came before creation - this will be discussed in Ikar 4. G-d can determine and cause existence without necessarily being prior to it.

3. this foundation, that G-d exists necessarily, is not on a level equal to that of the other foundations but is rather the foundation and root of them all for they rest upon it and it does not rest upon them. Therefore did he call it "the foundation of all foundations" ..

Rosh Amana (Abarbanel) end of Chap 7

4. המצוה הראשונה: היא שנצטוונו להאמין האלוהות, והוא: שנאמין שיש (שם) עלה וסבה שהיא הפועל לכל הנמצאים, וזהו אמרו ית' אנכי ה' אלקיך. ובסוף גמר מכות (כג:) אמרו: תרי"ג מצות נאמרו לו למשה בסיני. מאי קראה: תורה צוה לנו משה כלומר מנין ת-ו-ר-ה. והקשו על זה ואמרו: תורה בגימטריא הכי הוא? שית מאה וחדסרי הואי והיתה התשובה: אנכי ה' אלקיך ולא יהיה לך מפי הגבורה שמעום. הנה נתבאר לך כי אנכי ה' מכלל תרי"ג מצות, והוא צווי להאמין כמו שבארנו

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה א

In the Sefer Hamitzvot, the Rambam uses the expression להאמין - Emunah. Is that the same as the לידע - 'to know' of the Mishna Torah?³

5. They also have a dictum formulated in several places in the Midrashim and also figuring in the Talmud. This is their dictum: *They heard 'I' and 'Thou shalt not have' from the mouth of the the Force.* They mean that these words reached them just as they reached Moses our Master and that it was not Moses our Master who communicated them to them. For these two principles, I mean the existence of the Deity and His being One, **are knowable by human speculation alone** Thus these two principles are not known through prophecy alone As for the other commandments, they belong to the class of generally accepted opinions and those adopted in virtue of tradition, not to the class of the *intellecta*.

Moreh Nevuchim 2:33⁴

The Rambam understands that these first two commandants (which encapsulate the first 3 Ikarim) are knowable and provable philosophically. The other commandments and Ikarim are known to us through revelation

B] The Second Ikar: G-d's Unity

6. **The Second Foundation** is G-d's Unity, may he be exalted; to wit, that this One, Who is the cause of [the existence of] everything, is One. His oneness is unlike the oneness of a genus, or of a species. Nor is it like the oneness of a single composite individual, which can be divided into many units. Nor is His oneness like that of a simple body which is one in number but infinitely divisible. But He, may he be exalted, is One with a oneness for which there is no comparison at all. This second foundation is attested to by the verse: "*Hear Israel, Hashem our G-d - Hashem is One*" (Deut 6:4)

The Second Ikar from the Rambam's introduction to Perek Chelek⁵

The Rambam in his intro to Perek Chelek explains the basic parameters of this ikar - Hashem's Unity is unlike all others. Other units can be broken down into smaller parts or are one out of a number of units. Hashem's Unity is indivisible and all-encompassing. Clearly, this ikar goes much deeper than a simple rejection of idolatry

3. Actually, it's not so simple. The Sefer Hamitzvot was written in Arabic and a number of translations are extant. The translation into Hebrew brought in this source is direct from original manuscripts by Rav Yosef Kapach (1917-2000) and is generally accepted as reliable. The original Arabic word used here is אעתקאד which could also be translated as 'דעת' and not 'אמונה'. Indeed, Rav Saadia Gaon's famous book אמונות ודעות is actually called in the original Arabic אל-אמאנאת כתאב אל-אעתקאדאת. If so, little can actually be made of the difference between *emunah* and *da'at* here. The classic commentators are divided as to whether the Rambam really meant two different things in the Mishne Torah and the Sefer Hamitzvot. R. Chisdai Crescas does take this position whilst the Abarbanel understands both sources to be saying the same thing - see *Rosh Amana* Chap 7
4. Translation Shlomo Pines Chicago Press (1963) p 364
5. Translation from Menachem Kellner with minor adjustments

7. ז אלוה זה אחד הוא-- אינו לא שנים ולא יתר על שנים, אלא אחד, שאין פירושו אחד מן האחדים הנמצאים בעולם: לא אחד כמין שהוא כולל אחדים הרבה, ולא אחד כגוף שהוא נחלק למחלקות ולקצוות; אלא יחוד שאין יחוד אחר כמותו בעולם. אלו היו האלוהות הרבה-- היו גופין וגויות, מפני שאין הנמנין השווין במציאתן נפרדין זה מזה אלא במארגעין שיארגעו הגופות והגויות. ואלו הנה היוצר גוף וגויה-- הנה לו קץ ותכלית, שאי אפשר להיות גוף שאין לו קץ. וכל שיש לו קץ ותכלית, יש לכוחו קץ וסוף. ואלהינו ברוך שמו, הואיל וכוחו אין לו קץ ואינו פוסק, שהרי הגלגל סובב תמיד, אין כוחו פוח גוף. והואיל ואינו גוף, לא יארגעו מארעות הגופות כדי שיהא נחלק ונפרד מאחר; לפיכך אי אפשר שיהיה אלא אחד. וידעת דבר זה-- מצות עשה, שנאמר 'ה' אלהינו, ה' אחד' (דברים ו,ד)

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק א הלכה ז

Here, in the Mishne Torah, the Rambam states that Hashem's Unity is a natural corollary to his Infinity. Anything which is one of a number of items is by definition limited

8. והמצוה השניה היא הצווי שצונו באמונת היחוד והוא שנאמין כי פועל המציאות וסבתו הראשונה אחד והוא אמרו יתעלה שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד רוצים בזה המאמר שהוא אמנם הוציאנו מן העבדות ועשה עמנו מה שעשה מן החסד והטוב על מנת שנאמין היחוד כי אנתנו חייבים בזה. והרבה שיאמרו מצות יחוד. ויקראו גם כן זאת המצוה מלכות. כי הם יאמרו (ברכות יג.) כדי לקבל עליו עול מלכות שמים. רוצים לומר להודות ביחוד ולהאמינו

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ב

In the Sefer Hamitzvot, the Rambam stresses that this principle of Yichud is the reason why we were brought out of Egypt. This is also identical with the concept of accepting Hashem as a King - Ol Malchut Shamayim

9. ההוא דנחית קמיה דרבי חנינא, אמר: האל הגדול הגבור והנורא והאדיר והעוז והיראוי החזק והאמיץ והודאי והנכבד. המתין לו עד דסיים, כי סיים אמר ליה: סיימתניהו לכולהו שבחי דמרדך? למה לי כולי האי? אנן הני תלת דאמרין - אי לאו דאמרניהו משה רבינו באורייתא, ואתו אנשי כנסת הגדולה ותקניהו בתפלה - לא הוינן יכולין למימר להו, ואת אמרת כולי האי ואולת

ברכות לג

Chazal here question our ability to say ANYTHING positively about G-d, were it not for the fact that we see G-d described in certain ways in the Chumash. This is a starting point for the Rambam's 'negative theology' - see attached extract from moreh Nevuchim 1:58

C] The Third Ikar: G-d's Incorporeality

10. The third principle that He has no physicality. This means that the 'Oneness' [in Ikar 2] is not physical and has no physical strength, and is not affected by physical qualities, such as rest or movement, neither in essence nor incidentally. Therefore the Rabbis negated in relation to Him and connectedness or separateness The prophet said (Isaiah 40:18) 'To whom could you compare G-d?' For if He were physical then He would be like any other physical body. All that is written in the holy books regarding physical descriptions of God, such as walking, standing, sitting, speaking etc is allegorical. Thus the Rabbis said, "The Torah speaks in human language". And the Rabbis have already spoken at length on this issue. This is the third principle and is attested to by the verse, "For you saw no image" (Devarim 4:15) i.e. you did not comprehend Him as a Being with an image for, as we have mentioned, he is not physical nor has physical strength.

11. יב ויאמר משה אלהי ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתך בשם וגם מצאת חן בעיני יג ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרךך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה: יד ויאמר פני ילכו והנחתי לך: טו ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה: טז ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה: פ יז ויאמר ה' אל משה גם אתה דבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם: יח ויאמר הראני נא את כבודך: יט ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך ונחתי את אשר אחו ורחמתי את אשר ארחם: כ ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי: כא ויאמר ה' הנה מקום אתי ונצבת עלי הצור: כב והיה בעבר כבדי ושמתך בנקרת הצור ושפתי כפי עליך עד עברי: כג והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו:

שמות לג:יב-כג

12. ט אם כן מה הוא זה שְׁנֵאמַר בַּתּוֹרָה "וַתַּחַת רַגְלָיו" (שמות כד, ו), "כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים" (שמות לא, יח; דברים ט, ו), "יְד-ה'" (שמות ט, ג; במדבר יא, כג; דברים ב, טו), "עֵינֵי ה'" (דברים יא, יב), "אֲזִנֵי ה'" (במדבר יא, א; במדבר יא, יח), וְכִיּוֹצֵא בְּדַבְרֵים הַלְלוּ--הַכֹּל לְפִי דַעְתָּן שְׁלִבְנֵי אָדָם הוּא, שְׂאִינָן מְכִירִין אֶלָּא הַגּוֹפּוֹת; וְדַבְרָה תּוֹרָה כְּלִשׁוֹן בְּנֵי אָדָם. וְהַכֹּל כְּנוֹיִים הֵם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר "אִם-שְׁנוֹתַי בְּרַק חֲרָבִי" (דברים לב, מא), וְכִי חָרַב יֵשׁ לוֹ וּבְחָרָב הוּא הוֹרֵג; אֶלָּא מְשַׁל, וְהַכֹּל מְשַׁל. רָאִיהָ לְדַבֵּר זֶה, שְׁנֵבִיא אֶחָד אוֹמֵר שְׂרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא "לְבוּשָׁה כְּתֹלַג חֲנֹר" (דניאל ז, ט), וְאַחַר רָאִהוּ "חֲמוּץ בְּגָדִים מְבֻצָּרָה" (ישעיהו סג, א); וּמִשָּׁה רַבְּנּוֹ עֲצָמוֹ רָאִהוּ עַל הַיָּם כְּגִבּוֹר עוֹשֶׂה מְלַחְמָה, וּבִסְיָנֵי כְּשִׁלִּחַ צְבוּר עָטוּף. לוֹמַר שְׂאִין לוֹ דְמוּת וְצוּרָה, אֶלָּא הַכֹּל בְּמִרְאֵה הַנְּבוּאָה וּבִמְחִזָּה. וְאַמְתַּת הַדְּבָר, אֵין דַּעְתּוֹ שְׁלֵאָדָם יְכוּלָה לְהַשִּׁיגוֹ וּלְחַקְרוֹ; וְזֶה הוּא שְׂאֵמֵר הַכְּתוּב "הַחֲקֹר אֱלֹהִי, תִּמְצָא; אִם עַד-תִּכְלִית שְׂדֵי, תִּמְצָא" (איוב יא, ז).

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק א הלכה ט

God 'appears' to prophets in different ways - each grasping a little of the different manifestations of G-d in the universe but, ultimately, man's understanding can NEVER grasp G-d

13. י מה הוא זה שְׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה רַבְּנּוֹ לְהַשִּׁיג כְּשֵׁאֵמֵר "הֲרֵאֵנִי נָא, אֶת-כְּבוֹדְךָ" (שמות לג, יח) - בְּקֵשׁ לִידַע אֲמַתַּת הַמְּצָאוֹ שְׁלֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד שִׁיְהִיָּה יָדוּעַ בְּלִבּוֹ כְּמוֹ יְדִיעַת אֶחָד מִן הָאֲנָשִׁים שְׂרָאָה פְּנִי וְנַחֲקָה צוּרְתּוֹ בְּקִרְבוֹ, שְׁנִמְצָא אוֹתוֹ הָאִישׁ נִפְרָד בְּדַעְתּוֹ מִשְׂאֵר הָאֲנָשִׁים; כִּד בְּקֵשׁ מֹשֶׁה רַבְּנּוֹ לְהִיּוֹת מְצִיאַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִפְרָדָת בְּלִבּוֹ מִשְׂאֵר מְצִיאַת הַנְּמַצָּאִים, עַד שִׁיְדַע אֲמַתַּת הַמְּצָאוֹ כְּמֵה שֶׁהִיא. וְהַשִּׁיבּוֹ בְּרוּךְ הוּא שְׂאִין כּוֹחַ בְּדַעַת הָאָדָם הַחִי שֶׁהוּא מְחַבֵּר מִגּוּף וְנֶפֶשׁ, לְהַשִּׁיג אֲמַתַּת דְּבָר זֶה עַל בְּרִיּוֹ. וְהוֹדִיעֵנו בְּרוּךְ הוּא מֵה שֶׁלֹּא יָדַע אָדָם לְפָנָיו וְלֹא יָדַע לְאַחֲרָיו, עַד שֶׁהַשִּׁיג מֵאֲמַתַּת הַמְּצָאוֹ דְּבָר שֶׁנִּפְרָד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדַעְתּוֹ מִשְׂאֵר הַנְּמַצָּאִים, כְּמוֹ שִׁיְפָרַד אֶחָד מִן הָאֲנָשִׁים שְׂרָאָה אַחֲרָיו, וְהַשִּׁיג כָּל גּוּפוֹ וּמְלִבוּשׁוֹ בְּדַעְתּוֹ מִשְׂאֵר הָאֲנָשִׁים; וְעַל דְּבָר זֶה רָמַז הַכְּתוּב, וְאָמַר "וְרֵאִיתָ, אֶת-אַחֲרָי; וּפְנֵי, לֹא יֵרְאוּ" (שמות לג, כג).

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק א הלכה י

Moshe requested from G-d at Sinai that G-d show him His 'Kavod'. The Rambam explains that Moshe was seeking an understanding of Hashem in a **specific** sense which would enable Him to see God as a **separate** entity. He was granted a limited experience, being able to see G-d 'from behind' - i.e. somewhat distinguishable but not clear

14. How great then must be the offence of someone who has the wrong opinion of G-d Himself and believes Him to be different from what He truly is i.e. that He is corporeal.... Such a person is undoubtedly worse than someone who worships idols in the belief that they, as agents, can do good or evil

Moreh Nevuchim 1:36

Why is corporealism worse than idolatry? How does avoda zara work - does it misunderstand G-d or connection with G-d?